

Na temelju članka 125., stavka 2., Zakona o radu (NN 149/09) i članka 17., stavka 2., Izjave o osnivanju Hrvatskih cesta d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo), za upravljanje, građenje i održavanje cesta, Zagreb, Vončinina 3, Uprava Društva, polazeći od temeljnih načela dobrog gospodarenja i dobrih poslovnih običaja, primjerenog ponašanja i prirode rada u Hrvatskim cestama, donijela je dana 11.03.2010.godine, sljedeća

PRAVILA POSLOVNOG PONAŠANJA

(ETIČKI KODEKS)

UVODNE NAPOMENE

U ostvarivanju vizije Društva, koja je jasno određena strateškim planom, svi se moramo ponašati prema najvišim zahtjevima čestitosti u svim svojim djelovanjima. Pravila ponašanja (Etički kodeks) pružaju smjernice za aktivnosti i suradnju s dobavljačima, poslovnim partnerima, suradnicima i sveopćoj javnosti.

Obzirom da ne postoje pravila ponašanja koja mogu predvidjeti sve poslovne scenarije, ili odrediti sve elemente prihvatljivog ponašanja, ovim Pravilima regulirat će se aktivnosti ključne za uspješno poslovanje, kvalitetu pružanja usluga i očuvanja imovine.

Obzirom da je temeljni cilj Etičkog kodeksa da svaki radnik svojim ponašanjem promiče ugled Hrvatskih cesta, Pravila poslovnog ponašanja vrijede za sve razine radnika u Društvu i svi radnici trebaju se upoznati s Pravilima ponašanja.

Etički kodeks nema snagu pravne norme, on je skup etičkih načela za reafirmaciju sustava vrijednosti u Društvu na kojima se temelji poslovno ponašanje radnika, ali spomenuta načela trebaju se uzeti u obzir kod donošenja pravilnika i uputa koji reguliraju način poslovanja u Društvu.

Dužnost je svih razina Društva djelovati transparentno, predvidljivo i razumljivo. Rukovodstvo mora biti odgovorno prema korisnicima usluga, dobavljačima, državi i sveopćoj javnosti te mora pružiti razumna i prihvatljiva rješenja za svoje postupke i odluke.

Na temelju ovih Pravila poslovnog ponašanja osniva se Etičko povjerenstvo u kojem će Uprava Društva imenovati povjerenika za etiku, a koji će provoditi ovaj Etički kodeks. Ovime se jamči zaštita oštećenika i osoba koje u dobroj vjeri prijave pojavu koruptivnih ili neetičkih radnji u radu i poslovanju menadžera, rukovoditelja i radnika Hrvatskih cesta.

Primjenom Pravila poslovnog ponašanja, Hrvatske ceste slijede dobru poslovnu praksu sličnih hrvatskih i stranih društava, kao i standarde, norme, načela i preporuke strukovnih organizacija i udruženja. Primjena Pravila doprinjet će realizaciji Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu koji je, 26.11.2009. godine, donijela Vlada Republike Hrvatske.

I. TEMELJNA, OPĆA I POSEBNA PRAVILA POSLOVNOG PONAŠANJA

1. Temeljna pravila poslovnog ponašanja trebaju se zasnivati na sljedećim etičkim vrijednostima:

- Zakonitost rada i poslovanja
- Profesionalnost
- Stručnost
- Pravičnost
- Poštenje
- Transparentnost
- Savjesnost
- Odgovornost.

Opća pravila dobrog poslovnog ponašanja odnose se na bitna područja poslovne aktivnosti Društva, koja utječu na njegov ugled i položaj u tržišnom poslovnom okruženju. Zadatak i cilj općih pravila je definirati pravila rada i poslovnog ponašanja za Upravu, menadžerstvo i radnike Hrvatskih cesta u značajnim poslovnim aktivnostima, sukladno visokim profesionalnim standardima rada i temeljnim etičkim vrijednostima.

2. Opća pravila poslovnog ponašanja utvrđuju se za sljedeća područja:

- 2.1. Odnosi s javnošću (korisnici, mediji i zainteresirane strane u poslovanju)
- 2.2. Sukladnost sa svim nadležnim zakonima, pravilima i odredbama
- 2.3. Profesionalnost, stručnost, objektivnost i neovisnost u radu
- 2.4. Povjerljivost i tajnost u poslovanju te zaštita podataka
- 2.5. Poštenje u radu i poslovanju za Upravu, menadžerstvo i radnike Hrvatskih cesta
- 2.6. Izbjegavanje sukoba interesa
- 2.7. Uvažavanje ljudskih prava i zaštita okoliša.

2.1. ODNOSI S JAVNOŠĆU

O posrednoj ili neposrednoj komunikaciji menadžerstva i radnika s javnosti, poglavito s korisnicima usluga, ovisi ugled Društva. Ponašanje svakog radnika utječe na mišljenje javnosti o Društvu, na njegov tržišni položaj, rezultate poslovanja i razumijevanje poslovne politike, kao preduvjeta za ostvarivanje poslovnih ciljeva Društva.

Menadžeri i radnici moraju slijediti temeljna i opća poslovna pravila ponašanja u djelokrugu svog posla. Radnici ne smiju svojim ponašanjem negativno utjecati na ugled Društva, kao ni svjesno sudjelovati u aktivnostima koje su u suprotnosti sa zakonima i aktima Hrvatskih cesta i ovim Etičkim kodeksom.

Obzirom da Društvo obavlja javnu uslugu na tržištu, njegovo poslovanje mora biti razvidno i prepoznatljivo, što znači da mora biti otvoreno prema javnosti, medijima i zainteresiranim stranama u poslovanju. Svaki radnik u odnosima s korisnicima i poslovnim partnerima mora biti promicatelj poslovnih i tržišnih vrijednosti Hrvatskih cesta..

Radnik koji je aktom Hrvatskih cesta zadužen za davanje informacija medijima, mora to činiti korektno, osmišljeno, susretljivo i dobronamjerno, imajući uvijek u vidu ciljeve i zadatke poslovne politike i ugled Društva.

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanjima u kojima menadžerstvo ili radnik predstavljaju Hrvatske ceste, iznose stavove Društva u skladu s propisima, dobivenim ovlastima, stručnim znanjem i odredbama Etičkog kodeksa.

U javnim nastupima koji su tematski povezani s poslovanjem Društva, a u kojima menadžerstvo ili radnik ne predstavljaju Društvo, ističu da iznose osobne stavove.

Pri iznošenju stavova Društva i osobnih stavova, menadžerstvo i radnik pazit će na osobni ugled i ugled Društva.

2.2. SUKLADNOST SA SVIM NADLEŽNIM ZAKONIMA, PRAVILIMA I ODREDBAMA

U provođenju poslovne politike Društva, menadžerstvo i radnici u svom radu trebaju poštivati opća pravila poslovnog ponašanja koja se odnose na zakonitosti rada i poslovanja te svih poslovnih standarda i normi ponašanja.

To znači da radnici u svom radu trebaju poštivati i primjenjivati zakonske propise i akte Hrvatskih cesta, primjenjivati i provoditi najviše stručne, poslovne i etičke standarde i norme i na taj način osigurati zakonitosti u radu i poslovanju sukladno čuvanju poslovnog ugleda Društva.

Obzirom na cilj Republike Hrvatske da postane članica Europske Unije, u svim aktima treba primjenjivati i poštivati standarde i direktive Europske zajednice. U poslovne standarde i norme, kao i akte i dokumente Društva, potrebno je ugrađivati već prihvaćene direktive i preporuke Europske zajednice za prometnu infrastrukturu.

2.3. PROFESIONALNOST, STRUČNOST, OBJEKTIVNOST I NEOVISNOST U RADU

Menadžeri i radnici trebaju izbjegavati sudjelovanje u svim aktivnostima koje mogu štetiti njihovoj struci, profesionalnosti, stručnosti, objektivnosti i neovisnosti u radu te moraju izbjegavati aktivnosti koje su suprotne interesima Društva.

Pri obavljanju svojih poslova i zadataka moraju raditi i nastupati pošteno, objektivno i neovisno. Pri izvještavanju o rezultatima svoga rada trebaju biti profesionalni i s ciljem ukazivanja na stanje i moguće probleme ili manjkavosti u radu.

Posebice, menadžerstvo i radnici moraju obavljati svoje poslove na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način te svoje poslovanje trebaju kontinuirano usklađivati sa zakonima, propisima, politikama, planovima, postupcima, kao i štiti imovinu Društva i drugih resursa od gubitka uzrokovanih lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem, od nepravilnosti i prijevara.

Stalnim nastojanjem da unaprijede učinkovitost i kvalitetu rada, radnici trebaju obrazovanjem i usavršavanjem postizati visoku razinu profesionalnosti i stručnosti, poštujući pritom etička načela i dignitet struke. Obveza je menadžerstva Društva voditi politiku stalnog stručnog usavršavanja i obrazovanja radnika za poslove koje obavljaju ili će obavljati.

2.4. POVJERLJIVOST I TAJNOST U POSLOVANJU TE ZAŠTITA PODATAKA

Temeljno poslovno pravilo je da se ugled i povjerenje korisnika i poslovnih partnera zasniva na povjerljivosti u obavljanju poslova i odgovornosti čuvanja tajnosti podataka i informacija. Svi podaci o korisnicima i poslovnim partnerima su strogo povjerljivi i mogu se koristiti samo unutar Društva u svrhu poboljšanja spoznaja o tržišnom položaju i potrebama korisnika.

Menadžeri i radnici Društva obvezni su osigurati povjerljivost i tajnost te zaštitu poslovnih podataka, dokumenata i informacija o radu i poslovanju, sukladno općem aktu Društva koji govori o poslovnoj tajni. Podatke koje dobiju na korištenje ili na uvid tijekom obavljanja svojih poslova, moraju koristiti sukladno aktima Društva. Ne smiju ih koristiti za osobnu korist ili na način koji bi mogao negativno utjecati na poslovni ugled, rezultate poslovanja i tržišni položaj Hrvatskih cesta.

Izričito se preporučuje obveza čuvanja povjerljivosti podataka i tajnosti informacija koje su menadžerima i radniku dostupni u okviru rada, ukoliko bi njihovo objavljivanje moglo utjecati na predmet pregovaranja na tržištu. Ne smiju se neovlašteno iznositi povjerljivi podaci i informacije o korisnicima, dobavljačima, vjerovnicima ili drugim zainteresiranim stranama. Bez prethodnog odobrenja Uprave ili pretpostavljenog rukovoditelja, sukladno aktima Društva, radnici ne smiju iznositi informacije u javnost i davati izjave ili intervjue predstavnicima medija, kao ni trećim osobama.

Bez prethodnog i izričitog odobrenja poslovnog partnera, povjerljivi podaci se ne smiju davati vanjskim osobama ili ustanovama, uz iznimku opravdanog zahtjeva nadležnih državnih tijela i ustanova. Povjerljive podatke može se davati unutar Društva samo suradnicima kojima su one nužne za obavljanje njihovih poslova.

Informacijski poslovni sustav Društva mora biti, u interesu Društva i poslovnih partnera, zaštićen od nedopuštenih pristupa. Mjere i postupci zaštite informacijskog sustava trebaju biti utvrđene posebnim aktima.

2.5. POŠTENJE U RADU I POSLOVANJU

Jedno od temeljnih pravila poslovnog ponašanja je poštenje u radu i poslovanju i ono se treba iskazivati u svakodnevnom radu svih zaposlenika.

Članovi uprave Društva, kao i rukovoditelji na svim organizacijskim razinama, moraju osigurati pravedan i pošten način rada i poslovanja. Poštenje u radu i poslovanju poglavito se treba provoditi u odnosima s korisnicima i dobavljačima, sindikatima, vjerovnicima i zainteresiranim stranama. Na jasan i nedvosmislen način, Društvo treba u svoje akte o poslovanju ugraditi odredbe koje osiguravaju pošten odnos prema svima zainteresiranim stranama.

Menadžeri i radnici Hrvatskih cesta ne smiju na nepošten način ili prijevarom doći do saznanja ili povjerljivih informacija koje se odnose na konkurenciju ili partnere.

2.6. IZBJEGAVANJE SUKOBA INTERESA

Menadžeri i radnici ne smiju osobno koristiti prilike za koje se može pretpostaviti da su zanimljive Društvu. "Poslovna prilika" je prilika koja može biti zanimljiva Društvu te koja ima izravnu ili blisku vezu s poslovanjem ili granom poslovanja kojom se bavi neki segment Društva.

Svi zaposlenici, rukovoditelji i radnici, trebaju djelovati u najboljem interesu Društva, uzdržavati se od natjecanja s Društvom te izbjegavati poslovne i osobne situacije koje mogu dovesti do sukoba interesa. "Sukob interesa" pojavljuje se kada je osobni interes osobe u sukobu, ili izgleda kao da djeluje u sukobu s interesima Društva. Nijedan zaposlenik ne smije se osobno okoristiti ili u korist druge osobe, na način koji je suprotan interesu Društva, izravno ili neizravno.

Zaposlenici trebaju izbjegavati situacije u kojima njihovi privatni, financijski ili poslovni interesi mogu biti u sukobu s interesima Društva ili s njihovim odgovornostima prema Društvu.

Sukob interesa može se pojaviti u brojnim područjima, uključujući, ali ne ograničavajući se na sljedeće:

- imati tvrtku u vlasništvu, pretežitom vlasništvu ili vlasničke udjele čiji je predmet poslovanja sličan predmetu poslovanja Hrvatskih cesta, upisan u registar trgovačkog suda te imati poslovne odnose s Društvom bez suglasnosti Uprave;
- biti član Uprave, nadzornog odbora ili predsjednik skupštine i drugih tijela u trgovačkim društvima - poslovnim partnerima Hrvatskih cesta i društvima koja imaju jednake ili slične djelatnosti koju obavlja Društvo bez suglasnosti Uprave;
- obavljati poslove u ime Društva s trgovačkim društvima koja su u njihovom vlasništvu ili pretežitom vlasništvu;
- baviti se bilo kojim posredničkim funkcijama za trećega u poslovnim odnosima s Društvom;
- koristiti naziv, informacije, vlasništvo, vrijeme ili druge resurse Društva za izvođenje vanjskih aktivnosti, kao što je obavljanje drugog posla, dobrovoljni rad ili poslovi za javno dobro koje Uprava nije posebno odobrila. Te aktivnosti uvijek se moraju odvojiti od rada za Društvo.

Ukoliko je riječ o slučaju koji dovodi do sukoba interesa, poglavito u poslovnim odnosima prema korisnicima, dobavljačima i drugim zainteresiranim stranama, svi zaposlenici tog saznanja dužni su o tomu obavijestiti svog pretpostavljenog. Odnosno, u slučaju opravdane pretpostavke da postoje navedene okolnosti, oni trebaju od svog pretpostavljenog zatražiti pisano mišljenje o opravdanosti obavljanja navedenih poslova.

Ukoliko postoje mogući dvojbene angažmani radnika Društva u športskim društvima ili klubovima, o tomu treba obavijestiti nadležnog rukovoditelja. To se posebno odnosi na angažman radnika Društva u takvim športskim društvima ili klubovima gdje članstvo podrazumijeva materijalnu potporu, a pri tom se koristi položaj radnika Društva i poznanstva s poslovnim partnerima.

2.7. UVAŽAVANJE LJUDSKIH PRAVA I ZAŠTITA OKOLIŠA

Zaštita ljudskih prava i okoliša je najvažnije pravilo Etičkog kodeksa, kojem se pridaje posebna pozornost. Čovjek i okoliš su neprocjenjive vrijednosti koje uvijek i svugdje moraju biti promicane i zaštićene. Poštivanje ljudskih prava i zaštita okoliša moraju biti na najvišoj uvažavajućoj razini u Društvu, što treba biti utvrđeno u svim aktima i dokumentima Društva.

Ljudska prava radnika, odnos prema korisnicima, poslovnim partnerima, medijima, javnosti i svim zainteresiranim stranama, moraju se uspostavljati i održavati na visokoj etičkoj razini. Neprihvatljiva je diskriminacija bilo kojeg čovjeka, a radnici Društva ne smiju se diskriminirati temeljem spola, vjere, nacionalnog podrijetla, seksualne sklonosti, invalidnosti, obiteljskog statusa i drugog.

Zapošljavanje i promicanje radnika treba se temeljiti isključivo na stručnosti, profesionalnom radu i rezultatima rada.

Zaposlenici su obavezni u svom radu pridržavati se pravila rada na siguran način i pritom skrbiti za osobnu sigurnost i zdravlje, kao i sigurnost i zdravlje drugih zaposlenika, ali i za sigurnost imovine Društva.

Jednako tako, svatko u svom radu obavezan je brinuti se o najmanjem mogućem štetnom utjecaju na okoliš.

3. POSEBNA PRAVILA POSLOVNOG PONAŠANJA

Zadatak i cilj posebnih pravila poslovnog ponašanja je utvrditi etička pravila rada i poslovanja prema visokim profesionalnim standardima i stručnosti rada, u područjima koja su bitna za poslovni ugled i tržišni položaj Društva.

Posebna načela poslovnog ponašanja utvrđuju se za Upravu Društva, menadžere i radnike (daljnjem tekstu: radnici) za sljedeća područja:

1. Upravljanje imovinom,
2. Poslovne financije,
3. Poslovi nabave
4. Zapošljavanje i unapređivanje radnika,
5. Poslovi unutarnje revizije i poslovi kontrole
6. Primanje i davanje materijalnih i drugih darova.

3.1. UPRAVLANJE IMOVINOM

Imovina Društva, kao što su informacije, intelektualno vlasništvo, softver, hardver, oprema, potrošni materijal, uz ostalu imovinu i sredstva Društva, predstavljaju vrijednosne resurse koji su u vlasništvu ili na drugi način pripadaju Društvu te se mogu koristiti samo u poslovne svrhe. Čuvanje te imovine od gubitka, oštećenja ili krađe, obveza je svih radnika. Nitko ne smije imovinu Društva koristiti za vlastitu dobit niti svrhu, a imovina i sredstva Društva ne smiju se poklanjati, prodavati niti razmjenjivati bez odgovarajućeg odobrenja. Povremena i nevažna osobna uporaba sredstava poput računala i druge opreme, telefona i potrošnog materijala te druge osobne upotrebe koje su u skladu s odobrenim propisima/postupcima, predstavljaju dozvoljene iznimke tog propisa.

Radnici koji u obavljanju svojih poslova raspolažu povjerljivim informacijama o imovini Društva ne smiju ih koristiti za osobnu korist ili korist trećih osoba ili u smislu davanja savjeta trećim osobama.

3.2. POSLOVNE FINACIJE

Posebna pravila poslovnog ponašanja u području poslovnih financija trebaju se temeljiti na spomenutim etičkim vrijednostima temeljnih i općih načela, s ciljem promicanja poslovnog ugleda i tržišnog položaja Hrvatskih cesta.

U obavljanju poslova u području poslovnih financija moraju se poštivati sljedeći kriteriji:

- radnik mora raditi sukladno propisima i aktima Društva iz područja poslovnih financija i utvrđene poslovne politike, planova i programa, smjernica i mogućnosti;
- radnik mora obavljati svoj posao uz visoku razinu profesionalne stručnosti u poslovanju s bankama, državnim tijelima i financijskim institucijama;
- radnik mora izbjegavati okolnosti koje bi mogle utjecati na objektivnost donošenja neovisnih prosudbi u provedbi primjerene poslovne politike u području financija;
- radnik ne smije koristiti povjerljive informacije za osobnu korist ili zlouporabiti svoj položaj za stjecanje bilo kakve (materijalne i /ili nematerijalne) koristi;
- radnici moraju osigurati čuvanje podataka, dokumenata i povjerljivih informacija o Društvu, a posebno se naglašava osjetljivost na opseg, povjerljivost i tajnost podataka, dokumenata i informacija koje se prema službenoj dužnosti dostavljaju bankama, državnim tijelima i drugim financijskim institucijama;
- radnici Društva iz područja poslovnih financija odgovorni su za pravodobno, točno i potpuno izvješćivanje o financijskim rezultatima poslovanja.

3.3. POSLOVI NABAVE

Poslovi nabave ubrajaju se u poslove s najvećom razinom poslovnih rizika i mogu bitno utjecati na poslovanje Društva. Sukladno tomu, zahtijevaju posebnu pozornost stoga su posebna pravila poslovnog ponašanja za poslove nabave jedna od najbitnijih u ovom Etičkom kodeksu.

Zakonski propisi i akti Hrvatskih cesta, kao i poslovna praksa, propisuju stroga pravila u poslovima nabave, a to su javni natječaji i propisani postupci prigodom nabave u svakom segmentu Društva.

Nabavna funkcija mora primjenjivati propisane načine nabave i poštivati tržišne zakonitosti i uvjete, poslujući načinom dobrog gospodarstvenika, tako da sva nabavljena roba i usluge osiguravaju očekivanu vrijednost za uloženi novac.

Svi dvojbjeni slučajevi nabave, o nepridržavanju propisanih postupaka nabave i rezultata uloženog novca, moraju se prijaviti mjerodavnoj funkciji nabave na razini Društva, a ona o tome treba obavijestiti Upravu.

Radnici koji obavljaju poslove nabave moraju naglašeno poštivati najviša etička načela i profesionalne i stručne standarde poslovnog ponašanja, promičući pri tom poslovni ugled i tržišni položaj Hrvatskih cesta.

Promicanje etičkih načela u poslovima nabave posebno se odnosi na sljedeće slučajeve:

- nije dopušteno zlouporabiti položaj i koristiti povjerljive informacije za osobnu korist ili korist trećih osoba;
- nije dopušteno pogrešno prikazivati svoje stajalište ili dvosmisleno govoriti s namjerom prikazivanja neistinitih informacija, koje mogu utjecati na poslove nabave;
- mora se mjerodavne obavijestiti o mogućim sukobima interesa u obavljanju poslova nabave;
- moraju se izbjegavati svi pokušaji utjecanja na donošenje objektivnih prosudbi i poslovnih odluka u postupku nabave;
- moraju se izbjegavati i otklanjati aktivnosti koje bi Društvo mogle dovesti u financijske poteškoće i uzrokovati neetičko ponašanje;
- mora se otkloniti poslovna praksa u nabavi koja bi se opravdano mogla smatrati neumjesnom ili štetnom za poslovni ugled ili tržišni položaj Društva;
- moraju se njegovati najviši standardi profesionalne stručnosti u obavljanju poslova nabave.

Radnici koji obavljaju poslove nabave trebaju osigurati najvišu razinu povjerljivosti podatka i informacija koje se odnose na provedbu javnih natječaja, tijekom odabira dobavljača i poslovnih transakcija, kontakte, podatke, cijene, ponuđače i slično.

Najviša razina povjerljivosti navedenih podataka posebno se odnosi na sljedeće obveze radnika u poslovima nabave:

- osiguravanje i čuvanje podataka i informacija o poslovnim partnerima posebno iz postupaka nabave;
- raspolaganje informacijama i korektna komunikacija s poslovnim partnerima;
- informacije o tržišnom položaju, poslovnim partnerima, poslovima nabave i druge informacije do kojih se može doći u radu na poslovima nabave, ne smiju se koristiti za stjecanje osobne ili koristi članova svoje obitelji.

Radnici iz ustrojstvenih jedinica Društva, koji obavljaju poslove nabave, moraju se pridržavati odgovarajućih zakonskih propisa, što znači da moraju:

- provoditi zakonske i podzakonske akte koji reguliraju područje nabave, normativne akte i sve dokumente Društva,
- u obavljanju poslova nabave obavezno surađivati s državnim tijelima ili drugim nadzornim tijelima u Društvu i izvan;
- provjeravati točnost unosa podataka kako ne bi došlo do krivog ili netočnog prikazivanja stanja i informiranja poslovnih partnera, državnih tijela i zainteresiranih strana;
- ne upuštati se u nezakonite ili kriminalne aktivnosti, odnosno osigurati da su sve aktivnosti u skladu sa svim ugovorenim obvezama;
- poticati učinkovito djelovanje tržišta i tržišne konkurencije.

Radnici koji obavljaju poslove nabave ili oni koji su angažirani kao članovi povjerenstva ili su na drugi način uključeni u poslove nabave, poput odabira dobavljača za robe, usluge ili ustupanje radova, dužni su se pridržavati objektivnih i nepristranih mjerila prosuđivanja. Ta mjerila moraju biti usredotočena na konkurentnost cijena, kakvoću, sigurnost, pouzdanost, kontinuitet u poslovanju i pružanju jamstava te učinkovitu i stalnu poslovnu suradnju tijekom realizacije ugovornih obveza za koji se vodi postupak nabave.

3.4. ZAPOŠLJAVANJE I UNAPREĐIVANJE RADNIKA

Zapošljavanje i unapređivanje radnika u Društvu mora se ostvarivati na visokoj profesionalnoj i stručnoj razini i u skladu s dobrom poslovnom praksom. Ponašanje radnika u radnoj sredini

temelji se na međusobnom povjerenju, odanosti, korektnosti i poštivanju dostojanstva svke osobe. Izričito se zabranjuje diskriminacija pri napredovanju na radnom mjestu prema kriteriju spola, dobi, rase, vjerskog ili političkog uvjerenja, podrijetla, kao i svaki oblik favoriziranja.

Radnici su dužni na radnom mjestu i izvan njega iskazivati lojalnost prema Društvu, kolegama na poslu, suradnicima, poslovnim partnerima, medijima i javnosti te zainteresiranim stranama, uz poštivanje profesionalnih načela rada. Prema korisnicima moraju biti susretljivi i ljubazni, što se odnosi i na druge osobe s kojima dolaze u kontakt pri obavljanju posla.

Radnici moraju voditi računa o svom profesionalnom nastupu i primjerenom izgledu pred poslovnim partnerima, strankama i suradnicima.

Poželjno je pridržavanje sljedećih pravila i standarda:

- njegovanje etičkih načela: poštenje, odanost, povjeljivost, zakonitost i suradnja u otklanjanju neetičkih pojava;
- promicanje zaposlenika prema sposobnostima i postignutim rezultatima;
- jednak pristup prema svima, bez obzira na spol, vjeru, nacionalno podrijetlo, seksualnu sklonost, invalidnost.

U primjeni posebnih etičkih načela u području zapošljavanja i unapređivanju radnika to znači sljedeće:

- primjenjivati najviše standarde profesionalnosti i stručnosti i poštivati zakonske propise u području zapošljavanja;
- zapošljavati nove radnike sukladno aktima i utvrđenim kriterijima za zapošljavanje novih radnika u Društvu;
- ne dopustiti bilo koji oblik protekcije ili diskriminacije u zapošljavanju i unapređivanju radnika;
- osigurati nepristranosti prema kandidatima i njihovu ravnopravnost u svim fazama procesa zapošljavanja i unapređivanja;
- osigurati visoku stručnu razinu i povjerljivost podataka u postupku zapošljavanja i tijekom rada radnika.

Rukovoditelji moraju imati visoke profesionalne, stručne i etičke vrline i biti najbolji primjer kojeg će slijediti ostali radnici. Osobito je to važno prigodom njihova uključivanja u postupak zapošljavanja ili odabira radnika, kao i unapređivanja radnika, kada se moraju poštivati posebna etička načela o zapošljavanju i unapređivanju radnika.

Unapređivanje i premještaj radnika, osobito radnika s posebnim pravima i ovlaštenjima, uređuju se aktima Hrvatskih cesta, a ovaj Etički kodeks sugerira da takve poslove i zadatke mogu obavljati najdulje osam godina. Jednako tako, Etički kodeks sugerira da radnici s posebnim pravima i ovlaštenjima, dvije godine prije odlaska u mirovinu, uz zadržavanje svih zakonskih prava prema općim aktima Društva, ne obavljaju poslove s posebnim pravima i ovlaštenjima, nego druge poslove sukladne njihovim sposobnostima i znanju.

3.5. POSLOVI UNUTARNJE REVIZIJE I POSLOVI KONTROLE

Osobna je odgovornost i zadaća unutarnjeg revizora i kontrolora ostvarenje najviših etičkih standarda vlastitog ponašanja. Dužnost je unutarnjeg revizora i kontrolora poticati etično ponašanje suradnika, a u slučaju etičkih dvojbi savjetovati se s kolegama.

Unutarnji revizor i kontrolor trebaju raditi u skladu, i u svome radu pridržavati se, Kodeksa strukovne etike unutarnjih revizora (NN 18/08.). Načela Kodeksa polazna su osnova za utvrđivanje pravila etičnog i stručnog obavljanja poslova unutarnjih revizora i poslova kontrolora. Pravila Kodeksa predstavljaju razradu načela kojima se određuje profesionalno i etično ponašanje unutarnjih revizora.

Osnovna načela strukovne etike kojih se u obavljanju poslova moraju pridržavati unutarnji revizori i kontrolori jesu:

- integritet/poštenje: obavljati svoje dužnosti pošteno, marljivo i odgovorno;
- neovisnost: ne smije biti ugrožena osobnim ili vanjskim interesima;
- stručnost: primjenjivati znanja, vještine i iskustvo potrebno za obavljanje revizije i kontrole te se kontinuirano usavršavati;
- objektivnost: pokazati najvišu razinu profesionalne objektivnosti u prikupljenju podataka i informacija, ocjenjivanju i izvještavanju;
- povjerljivost – čuvanje tajnosti podataka koji su im stavljeni na raspolaganje pri obavljanju revizije i kontrole;
- nepristranost – izbjegavanje sukoba interesa
- ponašanje i odnos s drugima – uspostaviti pošten, uravnotežen i kolegijalan odnos s drugim zaposlenicima.

3.6. PRIMANJE I DAVANJE MATERIJALNIH I DRUGIH DAROVA

Primanje materijalnih i drugih darova od poslovnih partnera nije dopušteno, osobito ako je riječ o mogućnosti bogaćenja radnika Društva, ali je iznimno dopušteno ako nije riječ o nemoralnim ili koristoljubivim namjerama i ako se radi o daru u vrijednosti do 500,00 kn. Pritom je važno da je darovanje poslovnog partnera samoinicijativno, a u slučaju dvojbenog dara radnik to treba pravodobno prijaviti.

Kod primanja i davanja materijalnih i drugih darova radnici se trebaju ponašati u skladu s Etičkim kodeksom, odnosno njihovo ponašanje ne smije negativno utjecati na ugled Društva. Ujedno, moraju se upoznati s običajima i poslovnim načelima sredine u kojoj borave, kako ne bi uvrijedili poslovne partnere.

Darovi dobavljača ili kupaca prihvatljivi su u okviru uobičajenih poslovnih kriterija, primjerice, ako je riječ o pozivu na objed, ulaznici za lokalnu športsku ili kulturnu priredbu, ali nikako u novcu.

Radnici koji izvan Hrvatskih cesta obavljaju funkcije u športskom ili drugom klubu ili društvu, ne smiju u svoje osobno ime ili u ime tog kluba ili društva iznuđivati ili zahtijevati darove, donacije, potporu ili sponzorstvo od Hrvatskih cesta, poslovnih partnera, dobavljača ili kupaca.

II. PROVOĐENJE PRAVILA POSLOVNOG PONAŠANJA I SUSTAV PRIJAVLJIVANJA NEPRAVILNOSTI

Za provođenje i primjenu provođenja Pravila poslovnog ponašanja u Društvu imenovane su osobe za etiku i za prijavljivanje nepravilnosti.

Zadaća imenovanih osoba je da nadziru primjenu odredaba Etičkog kodeksa i na temelju povratnih informacija od svih segmenata Društva, dopunjavaju ga u cilju bolje kvalitete i njegove provedbe.

O provedbi Etičkog kodeksa i o svojim zapažanjima, imenovane osobe trebaju obavještavati Upravu najmanje jedanput godišnje, a prema potrebi i češće.

Građani i radnici mogu se obratiti osobi za etiku, ili osobi za nepravilnosti, prijavom ili pritužbom na ponašanje člana Uprave, menadžera ili radnika, za koje smatraju da je protivno odredbama Etičkog kodeksa ili koja su neetična i moguće koruptivna. Prijava ili pritužba može biti i anonimna.

Prijave zaprima osoba imenovana za poslovne komunikacije te po potrebi, a u skladu s Etičkim kodeksom, prosljeđuje ih povjereniku za etiku, na daljnji postupak.

Prijave i pritužbe razmatra povjerenik za etiku. Dužan je odgovoriti podnosiocu na pritužbu najkasnije u roku od 15 (petnaest) dana računajući od dana kada je zaprimio pritužbu.

Povjerenik za etiku ovlašten je pokrenuti postupak za utvrđivanje odgovornosti radnika iz radnog odnosa. Ukoliko se utvrdi da se radi o neetičnom ponašanju, pismeno će o istom upoznati Upravu te podnijeti kaznenu prijavu nadležnim tijelima državne uprave, a sve u cilju zaštite interesa Društva.

Utvrđena koruptivna radnja ili neetično postupanje, odnosno kršenje Etičkog kodeksa, predstavlja osobito tešku povredu obveze iz radnog ili drugog ugovornog odnosa radi koje je za poslodavca ili druge ugovorne stranke opravdano otkazati ugovor o radu, ili neki drugi ugovor, bez obveze poštivanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka. Nastavak radnog ili poslovnog odnosa nije moguć te stranka ugovora koja je otkazala ugovor ima pravo od stranke koja je kriva za otkaz tražiti naknadu štete zbog neizvršavanja ugovorom preuzetih obveza.

Povjerenik za etiku, osim što treba najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o provedbi Etičkog kodeksa Upravi Društva, dužan je kvartalno, najkasnije 30 dana nakon završetka kvartala, izvijestiti Nadzorni odbor Društva o podnesenim pritužbama i postupcima koji su u svezi s njima pokrenuti.

Povjerenik za etiku organizira i provodi sustavne i specijalizirane poduke za izgradnju etičke kompetentnosti radnika iz područja etike, o zaštiti oštećenika i osoba koje u dobroj vjeri prijavljuju nepravilnosti.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Pravila poslovnog ponašanja u Hrvatskim cestama su smjernice za uspostavljanje pozitivnog smjera u provođenju vizije, misije i ciljeva poslovanja Društva.

Uprava i čelnici ustrojstvenih jedinica Društva moraju omogućiti upoznavanje radnika s ovim Kodeksom, kao bitnom odrednicom ukupnog poslovanja. Svi radnici moraju biti upoznati s Pravilima poslovnog ponašanja na primjeren način kao s poslovnom obvezom koju provode u obavljanju svog posla i ponašanja. Jednako tako, Uprava i čelnici ustrojstvenih jedinica odgovorni su za stvaranje uvjeta za primjenu Etičkog kodeksa i utvrditi način komunikacije i suradnju s radnicima koji primjete nepridržavanje, nepoštivanje ili njegovo kršenje.

S obzirom da su u poslovnoj kulturi postoje temeljna i nepromjenjiva načela, ali i ona koja se utjecajem različitih okolnosti mogu mijenjati, Pravila poslovnog ponašanja će se u tim odrednicama dorađivati, ne umanjujući značaj temeljnih odrednica ovog Kodeksa.

Pravila poslovnog ponašanja objavljuju se na web stranici Hrvatskih cesta i na svim oglasnim pločama te obvezuju svakog radnika Društva i trećih osoba koje imaju poslovne veze s Društvom, na ponašanje u skladu s istima.

PREDSJEDNIK UPRAVE

Jakov Krešić, dipl.oec.

Broj: 100/2010-129
Zagreb, ožujak 2010.